Avoin hallinto

Luottamus julkiseen hallintoon Suomessa

Keskustelutilaisuus 14.9.2026

JULKISUUS

YMMÄRRETTÄVYYS

LUOTTAMUS

OSALLISUUS

VIESTINTÄ

AVOIN TOIMINTA

AVOIN DATA

HALLINTO MAHDOLLISTAJANA

Luottamuksesta yhteinen tavoite

Luottamus on Suomen vahvuus, jota tarvitaan erityisesti epävarmoina aikoina ja valintoja tehtäessä. Hyvinvointi kumpuaa luottamuksesta, kasvusta ja turvallisuudesta.

Luottamus osoittaa hallinnon kykyä vastata tarpeisiin ja toimia johdonmukaisesti. Se kertoo myös siitä, että hallinto toimii arvojensa ja periaatteidensa mukaisesti avoimesti ja oikeudenmukaisesti.

Luottamustutkimukset (OECD)

Luottamustutkimus mittaa kansalaisten luottamusta julkiseen hallintoon ja tyytyväisyyttä julkisten palveluiden laatuun. Kahden vuoden välein julkaistava **Survey on Drivers of Trust in Public Institutions** tarjoaa mahdollisuuden seurata suomalaisten luottamuksen kehitystä ja verrata Suomen tilannetta muihin maihin. Tutkimus avaa myös luottamuksen taustatekijöitä.

Suomi on korkean luottamuksen maa

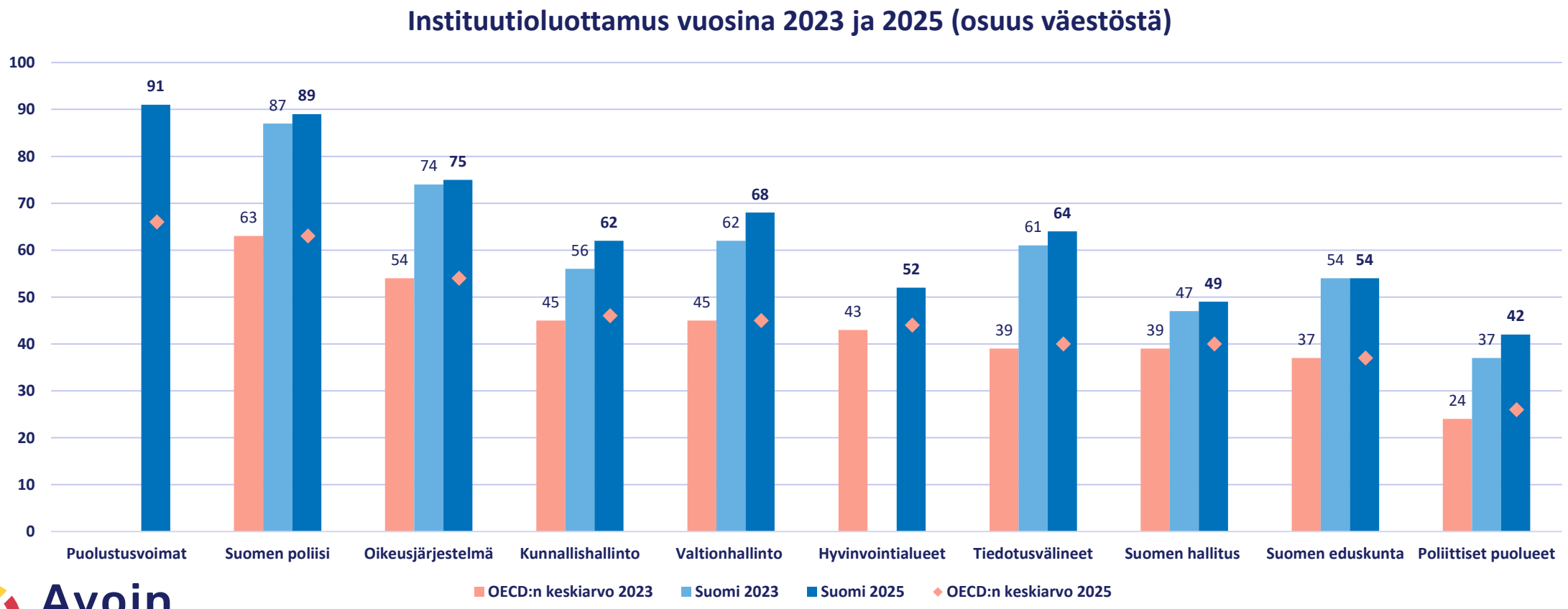
Suomalaisten luottamus julkisiin instituutioihin on kansainvälisesti korkealla tasolla, ja vakaata. On tyypillistä, että luottamus vaihtelee instituutioiden välillä.

Suomalaiset luottavat erityisesti poliisiin ja oikeusjärjestelmään sekä puolustusvoimiin, joihin luottaa jopa yhdeksän kymmenestä suomalaisesta. Myös luottamus valtionhallintoon on korkealla tasolla.

Luottamus Suomen hallitukseen on hienoisessa kasvussa sen jälkeen, kun se laski kaksi vuotta sitten kansainvälisen trendin mukaisesti.

Avoin hallinto

Suomalaiset luottavat julkiseen hallintoon

Avoin hallinto

Kaikki eivät koe yhteiskuntaa samalla tavalla

Korkea luottamus ei jakaudu tasaisesti väestöryhmien välillä. Esimerkiksi taloudelliset huolet tai syrjintäkokemukset ovat yhteydessä matalaan luottamukseen. Nuorten ja nuorten aikuisten luottamus on myös vähäisempää kuin vanhempien ikäryhmien. Koulutus muovaa luottamusta.

Kansainvälisessä vertailussa suomalaiset kantavat poikkeuksellisen paljon huolta työttömyydestä. Suomalaisten mielestä yhteiskunnan kohtaamat ongelmat liittyvät myös hintojen nousuun ja elinkustannuksiin sekä välttämättömiin palveluihin.

Avoin hallinto

Luottamuksen taustatekijät vaihtelevat

Suomalaisten korkeaa luottamusta julkiseen hallintoon selittävät muun muassa hyvinvointivaltio, oikeusvaltioperiaate, tasa-arvo. Talous ja työllisyys selittävät myös luottamusta. Luottamus hallintoon muuttuu yleensä hitaasti, mutta se reagoi yhteiskunnallisiin muutoksiin. Luottamukseen vaikuttavat erilaiset tekijät instituution mukaan.

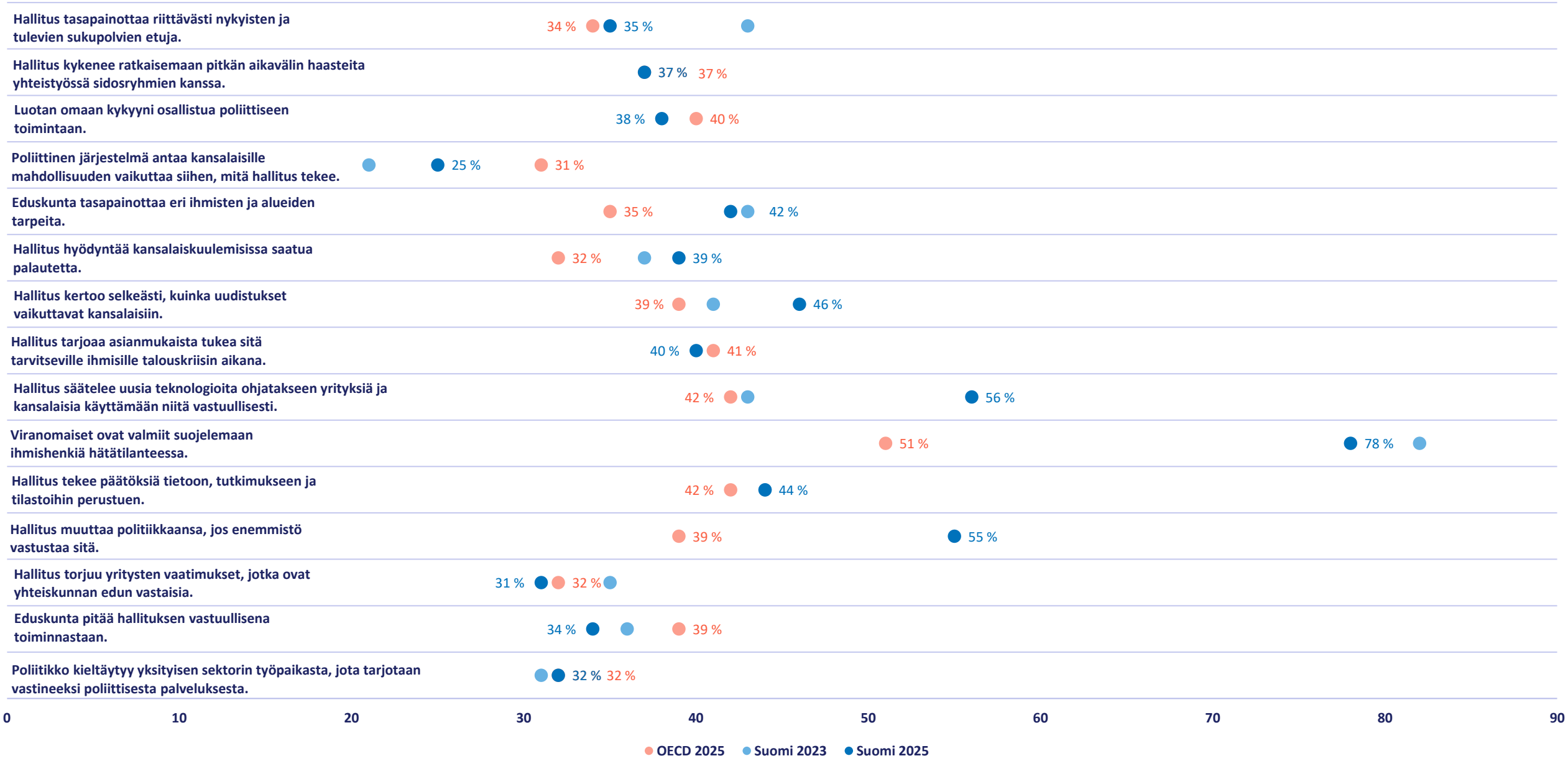
Suomalaiset epäilevät edelleen vaikutusmahdollisuuksiaan

Luottamus rakentuu ennen kaikkea siitä, miten päätöksiä tehdään. Mahdollisuus osallistua päätöksentekoon ja saada tietoa päätösten vaikutuksista vahvistavat luottamusta. Myös sukupolvien välisen oikeudenmukaisuuden turvaaminen ja päätöksenteon tietoperusteisuus vahvistavat luottamusta.

Suomalaisten käsitykset päätöksenteosta ovat osin vahvistuneet, osin heikentyneet kahden vuoden takaiseen verrattuna. Esimerkiksi aiempaa harvempi suomalainen luottaa sukupolvien välisen oikeudenmukaisuuden turvaamiseen.

Avoin hallinto

Käsityksiä päätöksenteosta vuosina 2023 ja 2025 (osuus väestöstä)

Suomalaiset ovat tyytyväisiä julkisiin palveluihin

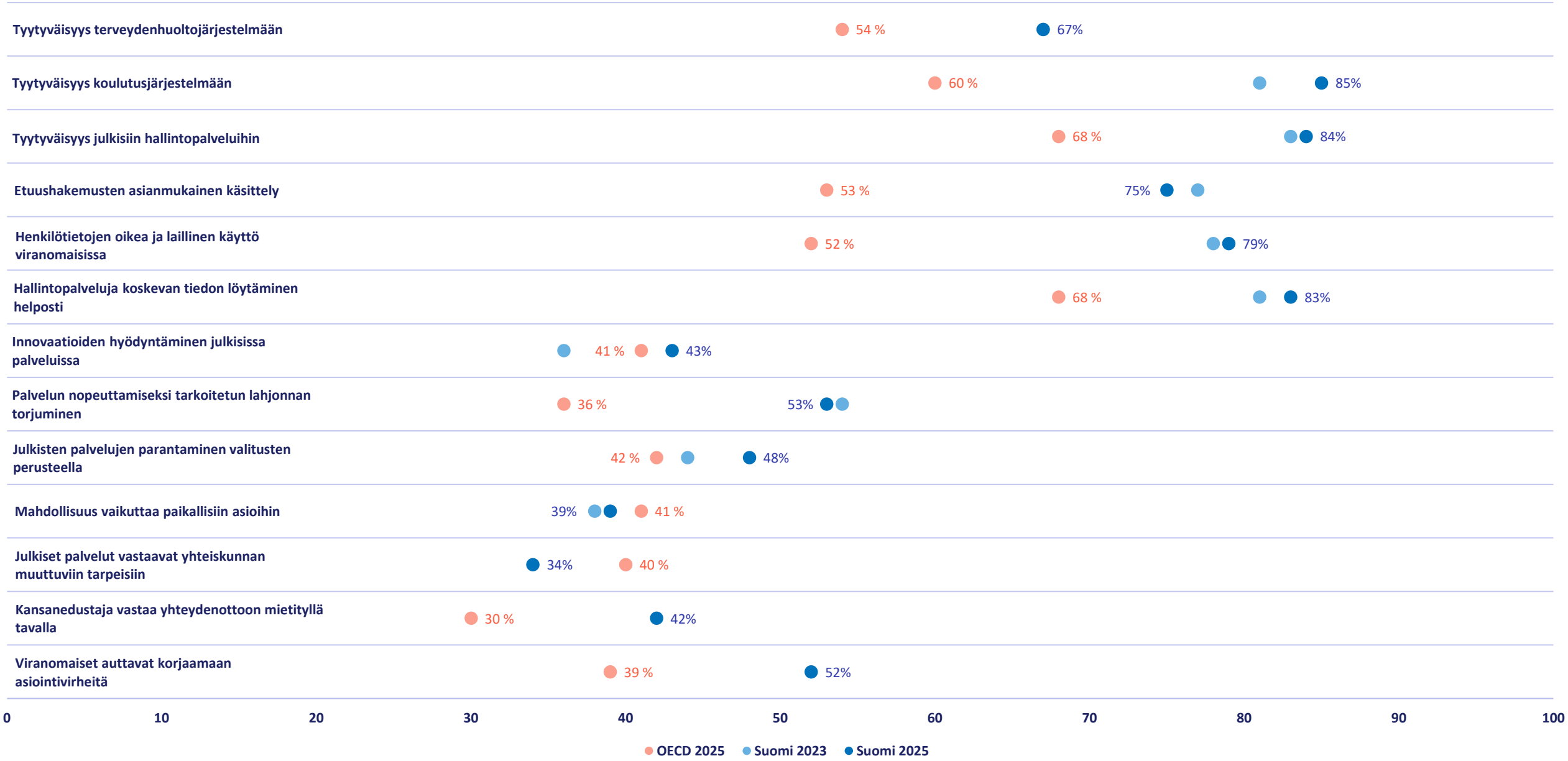
Luottamus rakentuu tyytyväisyydestä julkisiin hallintopalveluihin. Henkilötietojen käsittely ja oikeudenmukainen kohtelu rakentavat myös luottamusta.

Suomalaisten tyytyväisyys julkisiin palveluihin on kansainvälisessä vertailussa hyvin myönteistä. Tyytyväisyys on säilynyt suurin piirtein ennallaan kahden vuoden takaiseen verrattuna.

Suomalaiset suhtautuvat innovaatioiden hyödyntämiseen aiempaa myönteisemmin. Tekoälyn mahdollisuuksiin julkisessa hallinnossa suhtaudutaan kansainvälisesti keskimääräistä myönteisemmin.

Avoin hallinto

Käsityksiä julkisista palveluista (osuus väestöstä)

Tutki luottamusta koskevia tietoja

Luottamustutkimus 2026 | Suomen maaraportti

Luottamustutkimus 2024 | Suomen maaraportti

Luottamustutkimus 2022

Luottamustutkimus Suomesta 2021

vm.fi/luottamus

Luottamustutkimuksen hyödyntäminen

Tampereen yliopiston tutkijat selvittävät valtiovarainministeriön toimeksiannosta valtioneuvoston virkamiesten luottamusta kansalaisiin. Selvityksen aihe on herättänyt kansainvälistä kiinnostusta.

Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen järjestää pyöreän pöydän keskustelun luottamuksesta. Keskustelunaiheena ovat erityisesti keinot kaventaa väestöryhmien välisiä ja sisäisiä eroja luottamuksessa.

Luottamus on kansallisen demokratiapäivän tapahtuman 28.10.2026 teema. Ilmoittaudu mukaan. Luottamustutkimus näkyy myös muissa avoimen hallinnon tapahtumissa tänä syksynä.

Avoin hallinto

Avoin hallinto

avoinhallinto.fi
avoinhallinto(a)gov.fi